

IZÉ SZERINT A VILÁG

Egy mentett kutya igaz története az emberi jóságról és galádságról, az állatvédelemről, a jó kutyává és gazdivá válásról

A woman with dark hair in braids, wearing a red off-the-shoulder sweater, is sitting on a white shaggy rug. She is smiling warmly at the camera. A small, scruffy brown and white dog is sitting in front of her, looking directly at the camera. The background is a plain, light-colored wall.

Tornóczy Anita

Kossuth

The page is decorated with numerous light gray paw prints scattered across the background. A vertical line of paw prints runs down the left side of the page. The title is centered in the upper half of the page.

Tornóczyky Anita
IZÉ SZERINT A VILÁG

Tornóczy Anita
IZÉ SZERINT A VILÁG

KOSSUTH KIADÓ

Szerkesztette
BÁNSÁGI KINGA és SZALAI LILLA

FOTÓK
Borítófotó Göblyös Péter
További fotók
Éder Krisztián 21.; Bors 131.; police.hu 123., 124.
Színes melléklet
Pamuk Dóri 3. jobb alsó, 15. jobb felső, bal felső, 16.;
Weber Zsolt 15. alsó
A kötetben szereplő egyéb fotók a szerző
saját archívumából valók.

ISBN 978-963-544-088-7

Minden jog fenntartva

© Tornóczy Anita 2020

© Kossuth Kiadó 2020

Felelős kiadó Kocsis András Sándor,
a Kossuth Kiadó Zrt. elnök-vezérigazgatója
A kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja
Műszaki vezető Papp Miklós
Nyomdai előkészítés Gróf Levente
Korrektor Virág Ildikó
www.kossuth.hu / kiado@kossuth.hu

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 138. esztendejében, 2020-ban.
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja.
Felelős vezető Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

Kedves Olvasó!

Először is elnézést szeretnék kérni, hogy főszereplőnk mindig, mindenkit tegez, de a felesleges körök futása nem a kutyák műfaja. Fontos leszögezmem, hogy amit a kezében tart, nem mesekönyv, minden sora igaz, tanulságos és informatív, másfelől sok hasznos nevelési és egyéb tanácsot is tartalmaz. Akinek van kutyája, annak azért érdekes, mert alkalmasint magára ismer, és tanulhat is belőle, akinek nincs, az pedig valószínűleg kedvet kap egyhez, ha nem mindjárt kettőhöz! Izé egy borzalmas helyre született, ahonnan négyhetes korában félholt állapotban hoztuk el tíz társával együtt egy állatvédőrséges akció keretében. Annyira ramaty állapotban volt, hogy azt gondoltam, így ideiglenes befogadónak nem adhatom, várok vele pár hetet, hogy túléli-e egyáltalán.

Azt ugyancsak elhatároztam, hogy ha túléli, akkor is csak akkor adom oda, ha már makkegészséges. Vesztemre ezt a fogadalmamat Izé meghallhatta, mert négy hónapos koráig folyamatosan produkált valami betegséget, míg meg nem ígértem neki, hogy velem marad végleg.

Sok mindent élünk, élünk át együtt, jön velem dolgozni, zongoraórára, sőt már egyszer moziban is volt! Az ő élményeit, érzéseit, elbeszéléseit tömöríti ez a könyv oly módon, hogy közben az állatvédelemről és az állatok neveléséről, gyógyításáról, viselkedéséről is számtalan érdekes és fontos dolog kiderül. Ha pedig csak szórakozni akarnak, akkor is remek választás, na persze, ha Izé szimpatikus Önöknek... De kinek ne lenne az?!

Jó szórakozást!

Tornóczky Anita

Menekülés a pokolból

Egy szép júliusi délután láttuk meg a napvilágot három testvéremmel egy edelényi nyomortanyán. Itt tartották láncon az anyukámat, aki különben a világ legszebb magyar vizslája – legalábbis szerintem. Aput én sosem láttam, a helyiek azt mesélték, a szomszéd faluból való, és csak rövid ideig tartott anyukámmal a románcuk.

Az anyukánk beteg volt, nagyon gyenge, és enni sem sokat kapott, úgyhogy alig tudott szoptatni minket. Amikor már egyáltalán nem tudott minket táplálni, tejbe áztatott kenyeret kaptunk, amitől folyamatosan görcsölt a pocink. Valaki mondja már meg egyszer végre az embereknek, hogy ne adjanak tehéntejet kiskutyának! A kecsketej, az fini. Na, az nem volt... Ettük ezt a borzalmat, kókadoztunk, hánytunk. Egyszer aztán aranyos lányok érkeztek hozzánk, lefényképeztek minket, és azt mondták, keresnek nekünk gazdát. Nem nagyon értettük, pláne, hogy pár nappal később engem elajándékoztak a szomszédba Levikének, akit biztos nem azok a lányok intéztek. Itt cseberből vederbe kerültem, ugyanaz a kaja,

orvos sehol, én meg alig éltem. Akkor még csak négyhetes voltam. Ekkortájt vitték el az anyukámat is az állatvédők orvoshoz, mert a cicijén daganatok voltak, meg kellett műteni.

Engem tehát elvitt a szomszéd kisfiú, de gyakran meglátogattuk a többieket. Egyszer, amikor így látogatóba mentünk, megjelent egy csomó idegen, de kedves fiú és lány, és veszekedtek a régi gazdáimmal, meg mindenféle állatvédelmi törvényeket idéztek, meg elmondták, hogy milyen büntetés jár azért, hogy nálunk még soha senki nem kapott oltást, ráadásul több barátom nagyon rövid láncon volt, ház nélkül. Sokan betegek, sebesek, alultápláltak voltak a felnőttek közül is. Jó tudni, hogy már védenek minket ezek a törvények, és az állatvédők figyelnek ránk.

Szó szót követett, mire majdnem mindenkiről lemondtak írásban a gazdáim, úgy látszik, meggyőzte őket, hogy elkerülhetik a feljelentést. Az egyik testvéremről, akit valaki másnak ajándékoztak, nem tudok, de két tesóm és a többiek mind átestek valamilyen fürdetésen, aztán tablettákat is tömtek a szánkba, valami féreghajtó, azt hiszem, úgy hívják. Undorítóan hangzik, de állítólag kötelező, úgyhogy hagytam. Nem mintha lett volna erőm tiltakozni. Levike nagyon szorongatott, de amikor már majdnem minden fajtársam az Állatvédőrség autóiban volt, odajött egy nagyon szigorú lány, és azt mondta, olyan

bágyadt vagyok, hogy vagy engem is elvisznek meggyógyítani, vagy meghalok.

Levi nem akart odaadni, mert, bár nem volt jó gazda, de ragaszkodott hozzám valamiért. Addig erősködött a lány, hogy végül velük mentem. Úton Budapest felé az anyukám is csatlakozott hozzánk, ideiglenes befogadóhoz megy, azt mondták.

Egész végig ölben utaztam, és kicsit rosszul esett, hogy Budapestre érve ott hagytak egy állatorvosi rendelőben, ahol bedugtak egy ketrecbe, és valami tűt szúrtak a mellső lábamba, azt mondták, infúziót kell kapnom, mert kiszáradtam. Nem sok erőm volt tiltakozni, de bevallom, jó volt egy kis nyugalom, csend, finom kaja, meg a kedves ápolók mindig simiztek. Másnap jött a lány, aki Levitől elhozott, és azt mondta, hazavisz ideiglenesen, amíg meg nem gyógyulok, és gazdihoz nem mehetek. Nem értem fel ésszel, miért nem akar engem végleg, amikor Edelényben úgy hadakozott értem. Idővel megértettem, hogy ez a munkája. Hogy harcoljon értünk. Ha mindenkit megtartana, egy idő után elfogyna a hely, és nem tudna új állaton segíteni azzal, hogy rövid ideig befogadja.

Szóval hazavitt a lány, és annyira kedvesen gondoskodott rólam, mintha az anyukám lenne, úgy is neveztem el: „Mami”. Minden reggel betett a táskájába, a cuccai mellett simán elfértem, olyan pici voltam, és együtt töltöttük a napot. Rengeteget aludtam, de amikor ébren voltam, annyi sok izgalmas dolgot láttam, tapasztaltam! Első este

például valami zenés helyen voltam, ahol mindenki simizett, és mondogatta, hogy milyen cuki vagyok, meg „Jajj, szegény!”, meg kérdezték, hogy hol talált. Ő elmesélte a történetet legalább hússzor. Én, mondjuk, már az elején mindig bealudtam. Rendes volt, mert otthon megengedte, hogy mellette aludjak, pedig most már tudom, hogy a többieknek nem szabad, mert valami falkavezér elvbe nem fér bele. Na, de erről majd később.

Aznap este, amikor elhoztak minket Edelényből, az igazi anyukám, ahogy mondtam, befogadóhoz került. Igen ám, de nagyon félt az idegenektől, és másnap reggel, amikor a befogadó fia kiengedte az udvarra, az anyukám átmászott a kerítésen, és nekiiramodott! A fiú próbált utánanyúlni, de ő megharapta, majd lelépett. Egy csomóan keresték napokig, csakhogy ő mindig elbújt. A Mami is ment minden nap kétszer körbe-körbe. Kiabált, plakátolt. Látták itt-ott, de nem sikerült befogni, pedig nagy csapatok kutattak utána reggeltől estig. Aztán az egyik reggel csörgött Mami telefonja, és ő visítózott, hogy megvan Füles, azaz az anyukám! Sikerült! ...úgyhogy meg is látogattuk.

Azt mondták, hogy akkor találkozunk utoljára, és így is lett, mert az anyukámnak Németországban lett új otthona, ott fogadták örökbe. Nem voltam szomorú, mert úgy éreztem, a Mami mellett biztonságban vagyok, és annyira örültem, hogy annak ellenére lett jó gazdija az anyukámnak, hogy daganatos volt. Persze, tisztelet

a kivételnek – mindjárt mesélek is róla –, de sajnos Magyarországon a beteg, öreg, vagy testi hibás kutyákat, cicákat nem sokan fogadják szívesen örökbe, pedig ők is igazán szeretetreméltóak tudnak lenni.

Első két akció

Azt hiszem, mostanra kiderült – ha eddig nem tudtátok volna –, hogy a Mami állatmentéssel foglalkozik az Állatvédőrségnél, és tisztára elhivatott, nekem elhíhetitek! Még alig melegegtem meg nála, amikor – épp vendégségben voltunk – a Mamit hívta egy önkéntes, akinek a gondozásában egy beteg kutyus volt, hogy hazafelé kicsi foxi-ra bukkant, aki teljesen vak. Mami azonnal kocsiba ült, minket ott hagyott a vendégségben. Amikor visszajött, elmesélte, hogy a kutyus nagyon félt, de ő ügyes volt, mert meg tudta fogni. Picit lázasnak tűnt, és elképesztően koszos is volt, biztos régóta az utcán kóborolt szegény, még jó, hogy nem lett baja, ahogy vakon rohángált keresztül-kasul a forgalmas úton. Azt mondta a Mami, hogy kennelben tartották, mert látszik, hogy rácsot rágott. Nemsokára elindultunk, a kocsiban meg szerettem volna ismerkedni ezzel a vak kisfiúval, de nem engedték. Azt mondták, gyenge az immunrendszerem, bármi is az, és ezért idegen kutyussal ne bandázzak, mert lehet, hogy beteg. Későn

értünk haza, az új fiú egy rövid séta és vacsi után egy szobakennelbe került, ahol összegömbölyödött a pokrócán, és reggelig aludt.

Reggel aztán orvoshoz mentünk, még szemész is megvizsgálta, azt mondták, vakon született. Szegény! Kapott szemcseppet, ja, és az is kiderült, hogy ivartalanították valamikor. Mami picit gondolkodott, hova vigye Vaksi barátunkat, aztán felhívta Ibolyát, mert neki van vak kutyusa is. Ibolya egy cuki hölgy, aki sok szerencsétlen állaton segít, szerencséire most sem hagyott cserben minket, igent mondott. Elvittük együtt hozzá, picit félttem a nagy kutyáktól, de mindegyik olyan kedvesen fogadott. Azt hiszem, erre mondják, hogy jól szocializáltak. Beengedtek minket a saját területükre minden probléma nélkül.

Vaksi négy napot töltött ott. Többször átmászott a kétméteres kerítésen (igazi szabadulóművész!), úgyhogy sürgős volt a gazdikeresés. Valamelyik nap egy másik kutyus, Rozi miatt hívta Mamit egy régi barátja, Kata. Mami azt mondta neki a telefonba, hogy Kata olyan empatikus, és szerinte annyira jó másik kutyát ajánl neki, hogy nem fog tudni ellenállni. Képet is küldött Vaksiról, és igaza lett Maminak: Kata meg a párja beleszerettek. Ez nagy szerencse volt, mert az ilyen egészséges, szép kiskutyáknak is nehéz a gazdikeresés, mint amilyen például én vagyok, ugye, na de ha valaki vak, háromlábú vagy öreg – nincs sok esélye. Hála istennek Kata nem olyan, mint az átlag, és akarta Vaksit. Elvittük Neki, és ott megismertem

a másik két kutyust, akikkel együtt fog lakni. Nagyot játszottunk a Városligetben, Mami sírt, amikor eljöttünk, pedig tudom, hogy jó helyen van, csak nektek megsúgom: ágyban alszik!

Rozi történetét is elmesélem, akit eredetileg szeretett volna Kata örökbe fogadni. Az övé volt az első távoli akcióm – az Állatvédőrséggel közösen. Pankával és a Mami-val korán indultunk, szörnyen sokat utaztunk, több mint háromszáz kilométer volt az út, Kisvárdá után még mentünk jó sokat. Na mindegy.

Bejelentésre mentünk két kutyusért. Az egyik egy láncra tartott, nagyon sovány, bágyadt kutyus volt, Rozi. Mami levette a láncról, és az ölében hozta ki, mert menni nem tudott. A gazdája, ahogy Panka nevezte, agyhalott volt, nem értette, miért baj, hogy három hétig, amíg kórházban volt, senki nem etette Rozit. A másik kutyus olyan kicsi volt, mint én, és tetejében még nagyon beteg is. Rühes volt, tiszta seb a bőre, szőre alig. Mindent folyamatosan fertőtlenítettek, nehogy Rozi vagy én érintkezzünk vele. A lány, aki bejelentette, nagyon kedves volt, az anyukájával ők segítenek az ottani bajba jutott állatokon. Hazafelé Rozi sokat hányt, meg istentelenül ment a hasa is. Budapesten első utunk a kórházba vezetett, ahol mindketten azonnal kaptak infúziót és gyógyszereket. Bigyótól, a picitől, bőrkaparékot is vettek, hogy kiderüljön, pontosan mi a baj. Sokáig voltak a kórházban, de aztán mindkettőjüknek szuper gazdija lett! Rozit együtt vittük

Eszterhez, aki már az elején kinézte magának, és többször meg is látogatta a kórházban. Azt hiszem, ilyenkor nem kétséges, hogy jó helyen lesz, ha már előtte valaki többször meglátogatja azt a kutyust, akit örökbe fogad. Sajnos kevés az ilyen, Rozinak szerencséje volt. Azóta is kapjuk a fotókat, híreket, már szépen kigömbölyödött!

Szép vagyok és beteg

Meséltem már, hogy papírom van róla, hogy szép vagyok? Vácon volt egy állatos nap, amit a kedvenc doktor nénim, Nati kórháza szervezett. Részt vettünk mi is az Állatvédőrséggel, de egy csomó más állatvédő szervezet is ott volt. Mindenféle állatos program volt, kutya- és cicaszépségsverseny például, és hát keverék kan kategóriában engem is beneveztek. Volt egy olyan rész, ahol a gazdival való kapcsolatot és az engedelmisséget vizsgálták, na, ott irtóra kivettem magamért. Nem hittem a fülemnek, amikor kihírdették az eredményt; megnyertem a kategóriát! Kaptam kupát, meg nyertem mindenfélét. Elég büszke voltam magamra. Sokan bundára gyanakodtak, igazán nem értem, miért...

Az örömöm nem tartott sokáig, pár nap múlva elment az étvágyam, és hasmenésem lett. A doktor néni antibiotikumot adott, de az nem használt. Maminak rossz

tapasztalatai voltak egy parvo nevű halálos betegséggel kapcsolatban, úgyhogy nagyon aggódott. Egyik reggel bevitt, és kérte, hogy adjanak nekem valami ellen-szérumot, ami olyan, mintha az én szervezetem termelné az ellenanyagot. Az orvosok hiába mondták neki, hogy parvoteszttet kellene csinálni előbb, mert nem biztos, hogy ez az, hajthatatlan volt, beadatta. Bajom nem lehet tőle, tehát meg kellett próbálni. Másnap tudtunk csak tesztet

csináltatni, ami pozitív lett, ezért aztán benn is kellett maradnom a kórházban folyamatos infúzióra. Életem legszörnyűbb négy napja volt; bezárva, egyedül, betegen... nagyon féltem. Sajnos ez volt az egyetlen megoldás, mert napi 12 órában kaptam az infúziót. Ámde ahogy javult az állapotom, egyre kevésbé viseltem jól. Széttéptem pár infúziós izét, apró darabokra szaggattam a pelenkákat, ja, és kiabáltam, ahogy a torkomon kifért. Négy nap után boldogan engedtek haza, egyrészt mert meggyógyultam, másrészt, mert megszabadultak tőlem. Irtóra idegtépő lehettem.

Most már látom, hogy rengeteg kiskutya kerül az Állatvédőrséghez mindenféle durva bélgyulladásal vagy bőrproblémával, és nem mindenki olyan szerencsés, mint én. Mire a sok bacit, meg vírust, meg egysejtűt megtalálják, addigra lehet, hogy késő. A tapasztalat alapján tudnak persze tippelni, de ezek a betegségek folyamatosan átalakulnak, ahogy a Mami mondja: mutálódnak, és néha nagyon nehéz beazonosítani őket. Ott volt a Maminál Zoé, akit újszülött korában meg akart ölni a gazdája, és kidobta egy zacskóba. Azt túlélte, de aztán tízhetesen egy felelőtlen ideiglenesnél egyszerre kétfajta betegséget is elkapott. A Mami magához vette, kezelte, amikor kórházban kellett maradnia, bent virrasztott mellette, mégis elment. Így mondják szépen, hogy meghalt. Az borzasztó, amikor reggel korán hívja a Mamit a kórház... mindig sírás a vége. Sajnos Zoé miatt is csörgött egyik reggel a telefon. Nem bírta legyőzni a parvo vírust, meg azt a másik bélgyulladásos borzalmat.

Nekem négy gyerekkori oltásom van, azonkívül minden évben a kötelező veszettség ellenivel kapunk valami ismétlőt is. Elhihetitek, hogy egyikünk sem rajong a szurkálásért, de Mami felelős gazdiként – ezt így mondják – megpróbál minden kórságtól megvédeni minket, amiknek a nagy részébe akár bele is halhatnánk. Van még egy mocskos vírus a parvo mellett, már a szó is ronda: szopornyica. A betegségről már nem is beszélek, olyan borzasztó! Azelőtt, hogy kitalálták az emberek a védőoltást

ellene, a legtöbb kutya ebbe a szörnyűségbe halt bele – miután pokolian megkínozta szegényeket. A kór elleni egyetlen védekezés a sorozatos védőoltás, ez a vakcina benne is van a kölyökkorban adott kombinált oltásban, higgyétek el nekem, nagyon fontos, hogy védettek legyünk ellene! Arról meg jó, ha tudtok, hogy piszkosul sokba kerül egy-egy komoly betegséget kikezeltetni. A megelőzés néha kidobott pénznek tűnik, de ne sajnáljátok! A kullancsok ellen is van ezerféle védelem, amivel az általuk terjesztett betegségeket meg lehet előzni, ezeket is jobb kivédeni, mint utána sírva infúzióra hordani a babesiás kedvencedet.

Az emberek furák, csak a pénz érdekli őket, meg mondják, hogy velük úgysem történik ilyesmi. Amikor meg mégis, akkor már persze a pénz nem számít, és jujj meg jajj, szegény kutya, meg főleg szegény ők. Az valamiért soha nincs kinn a Facebookon, hogy „sóher voltam kullancs elleni szerre költeni, babesiás a kutyám, nyolcvanezer a számla, és lehet, hogy meghal”. Sosem fogom megérteni az emberi logikát!

Na, de gondolom, elegetek van az okoskodásomból. Amikor a kórházban meggyógyultam, ismét elkezdtem dolgozni Mamival, és két héttel később az első oltásomat is megkaphattam. Nati doktor nénihez mentünk, őt szeretem. Chipet és útlevelet is kaptam, mert készültünk valami hajóútra, külföldre pedig kell ez az útlevel. Most már

a chip itthon is kötelező. Nagyon jó dolog, mert ha elvesznék, bármelyik orvos le tudja olvasni, ki a gazdám, hol lakom, és értesíteni tudja őket, hogy jöjjenek értem.

Visszatérve az utazásra... Mamiék beraktak a vasparipába, és elindultunk nagyon messzire, először autóval, aztán valami imbolygó közlekedési eszközzel, azt hiszem, vitorlásnak hívják. Megkezdődött a kaland. Nyaralni mentünk.

Sokat voltunk ezen a hajón, ami nem volt rossz, na de az úszás...! Nem tudom, mit erőltették ezt ennyire, de minden nap kétszer beraktak abba a rohadt sós vízbe, és úsznom kellett. Lehűtött, meg állítólag jót tesz az izomzatnak, de marhára félttem... olyan nagy az a tenger. Sokat kirándultunk, strandoltunk, voltunk bulizni, étteremben, üzletekben, és mindenhol mindenki visongott, hogy milyen cuki vagyok. Egy darabig ez tetszett, de azért mindennek van határa. Összességében nagy élmény volt, sosem gondoltam volna, hogy ennyi izgalmas dolog van a világon, és jó, hogy ilyen kicsi koromban már ennyi mindent megismerhetek.

Ha már az izgalomnál tartunk, na meg visszatérhetünk a szépségemre is... képzeljétek, már háromszor fotóztak komoly kampányhoz. Egyszer a Mamiék 1%-os kampányához a híres Nánási Pali, aztán egy másik menő fotós egy ásványvizes kampányhoz. A vizes bácsi segített

az Állatvédőrségnek népszerűsíteni az adományvonalunkat, és a címkére fotóztak minket a Mamival. Úgy volt, hogy Bono lesz rajta, de a kivert kutya ábrázat most is bevált, úgyhogy kiütöttem őt a nyeregből, engem választottak. Azt mondták, cuki. Ööö... nem én mondtam...

**Egyszerűbben Adhatsz,
mint gondolnád!**

Adhat vonal
1 3 6 0 0
0 6-os kód

**Országos Állatvédőrség
Alapítvány**

Oktatunk, mentünk, harcolunk
az állatkínzás ellen!

Aztán meg a Mamiék forgattak egy vidám klipet az 1%-os időszakban, hát ott is én voltam az egyik filmsztár. Zitától, Mami kolléganőjétől karácsonyra kaptam is egy *moviestar* feliratú hámot, bizony!

A harmadik fotózást valami SP Krisztián csinálta, és megint kivert kutya arcot kértek. Az bármikor megy. A Mami

**AZ ERŐSZAK
NEM VÁLOGAT!**

AZ ÁLLATBÁNTALMAZÓK 80%-A CSALÁDON
BELÜLI ERŐSZAKBAN IS ERIÑTETT

18272011-2-43
ADÓD 1%-VAL TE IS SEGÍTHETSZ

Országos
ÁLLATVÉDŐRSÉG
Alapítvány

keresztlányával voltam egy plakáton, és olyan volt, mintha mindkettőnket bántottak volna, pedig nem. Fontos üzenet ez szerintem, és tudom, hogy Maminak ez a mániája, hogy aki veri a kutyát, az sokszor a gyereket és anyut is. Na de erről lehet, hogy később mesélek még nektek bővebben.

Amúgy mondtam már, hogy Instagram- és Facebook-profilom is van? Tisztára komolyan veszem magam.